

KVALIFISERINGSENHETEN

Flyktninger, framtidig bosetting og inkludering

UTREDNING TIL KOMMUNEDLPLAN FOR OPPVEKST OG UTDANNING (2022 – 2034)

ØRLAND
KOMMUNE

SAMMENDRAG / KONKLUSJON

I vedtatt planprogram for kommunedelplan for oppvekst og utdanning er det beskrevet et utredningsbehov når det gjelder kommunens flyktningetjeneste. Utredningen skal være grunnlaget for en framtidig strategi for bosetting og inkludering.

Utredningen har sett nærmere på:

- Dagens og framtidens bosettingsmønster.
- Hva vil være kompetansebehovet i organisasjonen?
- Hva er dagens ressursbruk og hva vil være framtidige behov?

Når det gjelder framtidig bosettingsmønster, er det først og fremst viktig å utarbeide en strategisk bolig – sosial plan som henger sammen med en plan for bosetting og familienes behov for bhg/skole. Det må også være tydelige kriterier for tildeling av bolig og det må gjøres en vurdering på forholdet mellom kommunalt eide utleieboliger og privat utleie.

Kompetansebehovet i organisasjonen er stort, både innenfor oppvekst og helse. Det er mange kommunale enheter som bidrar med tiltak inn mot denne målgruppa og Kvalifiseringsenheten vil være en god samarbeidspartner i arbeidet med å bygge kompetanse ute i tjenesteytende enheter.

- Barnehagene ser behov for å øke personalets kompetanse i flerspråklig arbeid/flerspråklighet som ressurs i barnehagen.
- Skolene peker på behov for økt kompetanse på særskilt norskopplæring (SNO), særskilt språkopplæring, karriereveiledning og overgangen til videregående opplæring.
- Et generelt stort behov både innenfor oppvekst og helse når det gjelder kompetanse knyttet til ulike kulturer/religioner/nasjonaliteter.
- Tverrfaglig samhandling som sikrer et enhetlig tilbud til målgruppa.

Det er av stor betydning at kommunen har felles retningslinjer for mottak i barnehager, skoler og på helsestasjonen slik at vi får lik praksis. Kommunale retningslinjer for mottak av minoritetsspråklige barn/elever og deres familier er vedlagt.

Utredningen har også sett på fordeler og ulemper ved å bygge særskilt kompetanse på enkelte enheter gjennom å definere noen barnehager/skoler som mottaksenheter. Utredningen går i retning av at i et inkluderings – og mangfoldsperspektiv så vil en god løsningen være å bygge nødvendig kompetanse i alle kommunale enheter.

Fra et oppvekstfaglig synspunkt er det viktigere med et godt mottaksapparat og gode mottaksrutiner på den enkelte enhet enn egne mottaksenheter. På bakgrunn av erfaringer fra andre kommuner på Ørlands størrelse, vil mottaksenheter være lite hensiktsmessig både faglig, organisatorisk og økonomisk.

Mulighetsrommet er stort, men kommunen må innta en mer aktiv rolle når det gjelder inkludering og tilrettelegging for bosetting ut over kvalifiseringsperioden. Utredningen peker her blant annet på:

- Kommunen bør gå foran i forhold til å tilby praksisplasser/ lærlingeplasser til nye bosatte
- Sterkere fokus på samarbeid med frivilligheten i integreringsarbeidet
- Strukturere og etablere et større samarbeid med lag og organisasjoner
- Hvordan kunne benytte den ressursen voksne flyktninger i arbeidspraksis kan være i skoler og barnehager, forutsatt at språkkunnskapene er tilfredsstillende

- Utarbeide en bolig-sosial plan med tanke på framtidig bosetting i et strategisk perspektiv
- Tilby et lengre grunnskoleløp for voksne – fra 2 år til 3 år
- Se på mulighetene for å bosette i grendene – hva vil det kreve?

I etterkant av utredningen kan det være hensiktsmessig å konkretisere tiltak knyttet til organisasjonens ulike kompetansebehov og tiltak rettet mot bosetting og integrering i en politisk forankret handlingsplan.

Og til slutt, før du fortsetter...

Flyktninger har behov for en norsk venn, norsk familie, praksisplass, arbeid og samarbeid med lokalsamfunnet.

Kan du være besøksvenn, reservebesteforelder, besøksfamilie, turvenn eller bidra med leksehjelp?

Godt integreringsarbeid krever at hele lokalsamfunnet samarbeider.

INNHOLD

Sammendrag / konklusjon.....	3
Innhold	5
1.0 Bakgrunn	6
1.1 Formål for utredningen	6
1.2 Avgrensninger.....	6
1.2.1 Dagens og framtidens bosettingsmønster	6
1.2.2 Hva vil være framtidige ressursbehov?	8
1.3 Føringer	8
1.3.1 Lovgrunnlag	8
1.3.2 Nasjonale føringer	9
1.3.3 Lokale føringer.....	9
1.4 Begrepsavklaringer.....	10
2.0 Rolleavklaring kommunale tjenester.....	11
2.1 Helsetjenester	11
2.2 Eiendomsforvaltning/boliger.....	13
2.3 Kvalifiseringsenheten	13
2.4 Nav.....	13
2.5 Barnehager	13
2.6 Skoler.....	14
2.7 PPT.....	15
2.8 Barnevernstjenesten	15
3.0 utfordringer.....	17
3.1 Mottaksenheter i skole og barnehage	17
3.2 Bosetting og oppfølging	18
3.3 Kompetansebehov i organisasjonen	19
3.3.1 Kompetansebehov på oppvekstområdet	19
3.3.2 Kompetansebehov på helseområdet	20
3.3.3 PPT.....	20
4.0 Mulighetsrommet.....	21
5.0 Vedlegg.....	22

1.0 BAKGRUNN

1.1 FORMÅL FOR UTREDNINGEN

Hvordan kan Ørland kommune legge til rette for en best mulig bosetting, inkludering og integrering av flyktninger slik at de blir økonomisk selvstendige, mestrer sin livssituasjon og blir boende i kommunen.

Det er viktig å ha en god forståelse av hva som er kommunens samfunnsoppdrag og hva som er fellesskapets ansvar.

- Hva sier vi egentlig ja til når vi vedtar bosetting av flyktninger?
- Hva er konsekvensene i et langsiktig perspektiv?
- Hva vil en bosetting kreve av de tjenesteytende enhetene både når det gjelder kompetanse, tid og økonomiske ressurser?
- Hvordan sikrer vi at lokalsamfunnet er i stand til å inkludere og ta imot nye innbyggere fra denne målgruppa?

Dette er spørsmål som er grunnleggende for at vi skal kunne yte nødvendig hjelp til integrering i lokalsamfunnet og sikre utdanning som gir en mulighet til å klare seg selv samt skape et ønske om å bli boende i Ørland kommune.

1.2 AVGRENSNINGER

Denne utredningen skal være et kunnskapsgrunnlag for Ørland kommunes framtidige strategi for bosetting, inkludering og integrering av flyktninger. Utredningen vil se nærmere på disse områdene:

Dagens og framtidens bosettingsmønster, peke på kompetansebehov i organisasjonen samt beskrive framtidig ressursbehov ut over det som ivaretas i dag. Videre vil utredningen vurdere fordeler og ulemper med å etablere mottaksbarnehage og mottaksskole, se på det generelle utfordringsbildet og hva som kan være mulighetsrommet.

1.2.1 DAGENS OG FRAMTIDENS BOSETTINGSMØNSTER

Tidligere bosettinger har vært gjort i sentrum av gamle Bjugn og Ørland kommune. Dette med tanke på at de nye bosatte skal være mest mulig selvhjulpne. Dette kan være i forhold til å komme seg til opplæringssted, praksisplass, fritidsaktiviteter etc.

Etter at det ble en kommune, har bosettingene vært vurdert ut fra behov om skole eller barnehageplasser. Det er da bosatt familier med skolebarn på Brekstad med tanke på at barna da kan komme seg fra og til skolen selv. Familier med barnehagebarn har vært plassert i Bjugn med tanke på

at foreldrene da kan bringe/hente selv i barnehagen. Ved bosetting av familier med barnehagebarn på Brekstad så blir de avhengige av transport til og fra barnehage.

De siste års bosettinger har vært overføringsflyktninger, dette har vært barnefamilier med flere barn. Det har også vært flere familier med alenemødre med mange barn. Dette har vært familier som kommer fra land som er veldig forskjellig fra Norge og som følge av det krever et tettere behov for oppfølging av familiene både i forhold til det å bo i hus etter norsk standarder og oppfølging av familiene i forhold til skole, barnehage, innkjøp, økonomi og helseoppfølging osv. Vi ser også at de som bosettes nå ofte har lite eller ingen formell kompetanse med seg fra hjemlandet. Dette gjelder både barn og voksne.

I tillegg avtale om bosettinger med IMDi kan det også komme flyktninger på familiegjenforening, disse er utenom antallet som er anmodet og vedtatt i kommunestyret. Stort sett vil de få samme oppfølging fra Kvalifiseringsenheten som de som får avtale om bosetting fra IMDi.

1.2.2 HVA VIL VÆRE FRAMTIDIGE RESSURSBEHOV?

- Behov for økt ressurs til oppfølging av hjemmene i forhold til bo og miljøarbeid, behov for tettere oppfølging.
- Behov for økt ressurs for oppfølging på ettermiddagstid.
- Behov for å tilby et lengre grunnskoleløp for voksne enn dagens ordning med 2 år.
 - Pr i dag tilbys et toårig løp, men det burde kunne tilbys et treårig løp for de med lite eller ingen skolebakgrunn fra tidligere. Flere av de som kommer har liten eller ingen formell kompetanse med seg. Forskning viser at for å stå stabilt i arbeidslivet er formell kompetanse viktig. Det er av stor betydning at de med lav formell kompetanse kan gjennomføre grunnskole og gå ut med en kompetanse som vil gjøre dem klar for et videre utdanningsløp.
- Innføring av ICDP – Foreldreveiledningsprogram
 - Det er krav til foreldreveiledning i ny integreringslov. Kostnaden og organisering av tilbudet må utredes.
- For barn i barnehage følger det med statlige midler til et oppstartstilskudd pr barn.
- For elever i skolen følger det ingen statlige ressurser med, men kommunene står fritt til å disponere integreringstilskuddet som følger den enkelte bosetting. Ved å tilføre skolene en ekstra ressurs vil de bedre kunne legge til rette for en inkluderende god skolestart og økt satsing på norskopplæring.
- For elever i grunnskolealder som ankommer sent i skoleløpet har kommunen anledning til å tilby et ekstra grunnskoleår / evt. tilby eleven å begynne ett trinn under alderstrinnet DERSOM foreldre samtykker og dette er å anse som formålstjenlig for eleven. Kostnaden ved dette tilfaller kommunen men bør ikke tilfalle den enkelte skole da dette vil kunne gi en skjevfordeling av økonomisk belastning. Barn som ankommer rett før skolestart kan på samme vis få innvilget utsatt skolestart dersom foreldrene søker. Også her må barnets beste vurderes, om dette er formålstjenlig.

1.3 FØRINGER

1.3.1 LOVGRUNNLAG

- Lov om integrering gjennom opplæring, utdanning og arbeid (integreringsloven)
- Lov om grunnskolen og den videregående opplæringa (Opplæringslova)
 - *§ 2-8.Særskild språkopplæring for elevar frå språklege minoritetar
Elevar i grunnskolen med anna morsmål enn norsk og samisk har rett til særskild norskopplæring til dei har tilstrekkeleg dugleik i norsk til å følgje den vanlege opplæringa i skolen. Om nødvendig har slike elevar også rett til morsmålsopplæring, tospråkleg fagopplæring eller begge delar. Morsmålsopplæringa kan leggjast til annan skole enn den eleven til vanleg går ved.*

Når morsmålsopplæring og tospråkleg fagopplæring ikkje kan givast av eigna undervisningspersonale, skal kommunen så langt mogleg leggje til rette for anna opplæring tilpassa føresetnadene til elevane. (...)

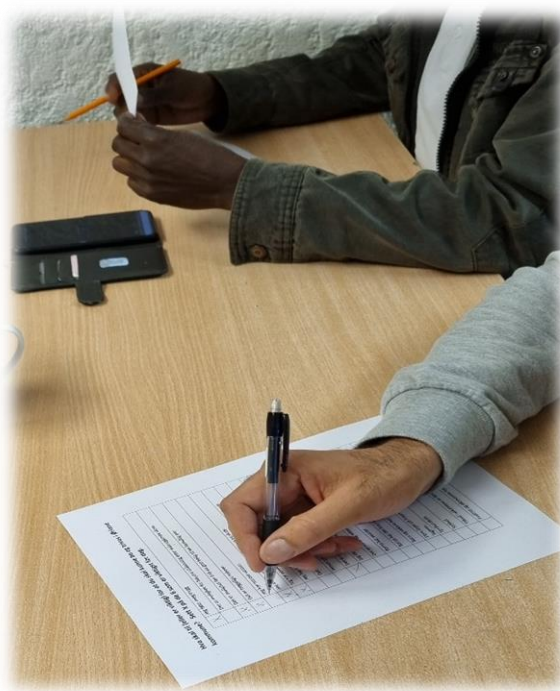
- Lov om barnehager (Barnehageloven)

1.3.2 NASJONALE FØRINGER

- Integrerings- og mangfolds- direktoratet (IMDI) anmoder kommunene på vegne av staten om bosetting av flyktninger. Bosetting er frivillig og det er kommunestyret i den enkelte kommune som vedtar om kommunen skal tilby bosetting og hvor mange.

1.3.3 LOKALE FØRINGER

- Kommunestyret vedtar årlig om det skal bosettes flyktninger i kommunen og hvor mange. Vedtak for hvert år er basert på tilgang på flyktninger og anmodning fra IMDI
- Politisk vedtak for 2021 er på 19 bosettinger (sak 2019/35-9)
- Politisk vedtak om å bosette 25 enslige mindreårige fra Moria-leiren (Sak 2020/4638)
- Det blir lagt fram en politisk sak vedrørende bosetting i 2022. Saken ble utsatt i møte desember 2021 og skal behandles januar 2022. Ørland kommune har mottatt anmodning om å bosette 16 flyktninger i 2022.

1.4 BEGREPSAVKLARINGER

Innvandrere	Personer med utenlandsk bakgrunn, uavhengig av årsak Flyktninger, asylsøkere og arbeidsinnvandrere omfettes av begrepet innvandrere
Flyktning	Enhver person som befinner seg utenfor det land han er borger av på grunn av velbegrunnet frykt for å bli forfulgt på grunn av rase, religion, nasjonalitet, politisk oppfatning eller tilhørighet til en spesiell sosial gruppe. (FNs flyktningkonvensjon av 1951 med tillegg av 1967, art 1 A)
Overføringsflyktning eller Kvoteflyktninger	En overføringsflyktning er en flyktning som blir hentet til Norge fra utlandet, etter avtale med FN's høykommissær for flyktninger (UNHCR). Overføringsflyktninger omtales ofte som kvoteflyktninger, og hentes som regel fra flyktningleirer. UDI bestemmer hvem av flyktningene UNHCR fremmer søknader for som får komme til Norge. Hvor mange overføringsflyktninger Norge tar imot bestemmes hvert år av Stortinget.
Arbeidsinnvandring	Innvandring som er knyttet til arbeidsforhold. Betegner i vid forstand at utlendinger kommer til et land for å jobbe og bo der i kortere eller lengre tid.
Familiegjenforening	En person som bor i Norge, enten som norsk statsborger eller med oppholdstillatelse eller oppholdsrett, kan gjenforenes med familien sin som oppholder seg i et annet land.
Introduksjonsprogram	Tilbys til flyktninger i alderen 18 – 55 år som har behov for grunnleggende kvalifisering. Regulert i Lov om integrering gjennom opplæring, utdanning og arbeid. (Integreringsloven)

2.0 ROLLEAVKLARING KOMMUNALE TJENESTER

Statlig nivå vektlegger at kommunale tjenester rettet mot barn, unge og familier skal være helhetlige og godt tilpasset mottakerne av tjenestene. Et godt tverrfaglig samarbeid på tvers av tjenester og forvaltningsnivåer er en forutsetning for å lykkes med samordnede tjenester som passer for den enkelte innbygger. Samtidig er det i økende grad forventet at brukerperspektiv og medvirkning skal prege det kommunale tjenestetilbudet.

Ørland kommunes tjenester bygger på en systemisk grunnlagsforståelse. Ørland kommune har valgt å legge modellen «Bedre Tverrfaglig Samhandling» (BTS-modellen, tidligere omtalt som BTI-modellen) til grunn for kommunens tverrfaglige arbeid. Systemisk praksis og BTS-modellen skal bidra til tidlig og helhetlig innsats for innbyggere i vår kommune som trenger hjelp, ved å ha samordnede og handlingsorienterte tjenester med kompetente og empatiske tjenesteutøvere som samhandler med innbyggerne og på tvers av fag og etater for å finne gode løsninger.

2.1 HELSETJENESTER

Asylsøkere, flyktninger og familiegjenforente har samme rett til helsetjenester som den øvrige befolkningen. Retten til helsehjelp for asylsøkere gjelder fra de kommer til Norge for å søke beskyttelse. Flyktninger og familiegjenforente har også fulle rettigheter til helsehjelp fra de ankommer landet.

Rett til helsehjelp er regulert i Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester dvs kommunen skal sørge for at personer som oppholder seg i kommunene, tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester. Rettighetene omfatter både somatisk og psykisk helsehjelp fra kommune- og spesialisthelsetjeneste, inkludert hjelp for rusmiddelproblemer.

Det er anbefalt fra Helsedirektoratet at det avsettes fagressurser for å arbeide spesielt med likeverdige helsetjenester til asylsøkere, flyktninger og familiegjenforente. Det anbefales også at det bør etableres tverrfaglige fagmiljøer eller team som opparbeider seg kompetanse på nettopp dette feltet. Det er viktig at disse teamene er en integrert del av den samlede helse- og omsorgstjenesten i kommunen slik at ikke kompetansen som opparbeides blir personavhengig. En slik tverrfaglig gruppe vil også være viktig i arbeidet med kartlegging av den enkelte families behov for ulik oppfølging av ulike instanser, for eksempel PPT eller BUP.

Det er etablert regelmessige samarbeidsmøter mellom den kommunale helsetjenesten og Kvalifiseringsenheten.

Ulike kommunale helsetjenester er involvert i oppfølgingen rundt bosetting av flytninger i kommunen; lege, helsestasjon, fysio/ergo og familie og forebygging, psykisk helse og rus.

Legetjenesten:

- Alle personer bør gjennomføre helseundersøkelse hos lege innen 1 uke etter bosetting. Det er hensiktsmessig at denne helseundersøkelsen gjennomføres hos lege ift bosettingsadresse. Den første rutinemessige helseundersøkelsen skal blant annet omfatte; IGRA testing, rutinemessige blodprøver, tidlig identifisering av evt oppfølgingsbehov til andre tjenester, kartlegging av vaksinasjonsstatus til voksne og høyde/vekt måling.
- 3 mnd etter bosetting skal ny helseundersøkelse hos lege gjennomføres. Ny kartlegging og vurdering av helsetilstand gjennomføres og evt henvisning til andre tjenester.
- Videre oppfølging hos lege gjennomføres hos fastlege når dette er tildelt.

Helsestasjon:

- Alle barn har rett til helsekontroller ved helsestasjonen i henhold til anbefalt program. Barn som kommer til kommunen som flyktninger eller som gjenforente, skal i utgangspunktet følge normalt program i helsestasjonen. Erfaringer viser at målgruppen trenger tettere oppfølging.
- Helsesykepleier er ansvarlig for å kalle inn aktuelle samarbeidsparter på helseområdet til et møte innen 2 mnd etter ankomst for å sikre helhetlige helsetjenester.
- Oppfølging av barn, unge og gravide er beskrevet i Nasjonal veileder for Helsetjenester til asylsøkere, flyktninger og familiegjenforente fra Helsedirektoratet.

Fysioterapitjenesten/ergoterapitjenesten:

- Fysioterapeut møter alle barn på helsestasjonen gjennom rutinemessig konsultasjon. Lege/ helsesykepleier henviser til tjenesten ved behov.

Familie og forebygging, psykisk helse og rus:

- Familie og forebygging, psykisk helse og rus deltar i team sammen med helsestasjon, legetjenesten og fysioterapi- og ergotjenesten vedr helseundersøkelse av flyktninger, asylsøkere og familiegjenforente.
- Tjenesten tilbyr befolkningen i Ørland kommune samtalebehandling og oppfølging. Dette omfatter personer som har utfordringer med sin psykiske helse, rusproblem, opplever en krise eller er i en vanskelig livssituasjon.
- Tjenesten har terapeuter med utdanning i for eksempel familieterapi, psykiatrisk sykepleie, barnevernpedagogikk og vernepleie. Lege kan henvise ved behov.
- Tjenesten er basert på frivillighet og et ønske om hjelp.

2.2 EIENDOMSFORVALTNING/BOLIGER

Eiendomsforvaltningen har et ansvar som utleier av kommunale boliger. De følger opp og besvarer henvendelser fra leietakere, sørger for nødvendig vedlikehold og bidrar ved avslutning av leieforholdet. Dialogen ivaretas av merkantilt personale på eiendomsforvaltningen.

Pr i dag er det ca 20 utleide enheter i Bjugn sentrum. I tillegg leies det også boliger hos private utleiere.

I 2022 skal det påbegynnes et arbeid for å utarbeide en strategisk bolig-sosial plan i kommunen.

2.3 KVALIFISERINGSENHETEN

Ørland Kvalifiseringsenhet består av tidligere flyktingetjeneste og voksenopplæring i de to tidligere kommunene. Siden høsten 2019 har tjenestene vært slått sammen og samlokalisert. Enheten er lokalisert i Øvre internat ved Fosen videregående skole.

Ansvarsområdet til enheten innenfor opplæring består av å tilby: norsk og samfunnkunnskapsopplæring til minoritetspråklige, Grunnskole for voksne etter §4A-1 i opplæringsloven og spesialundervisning på grunnskolens område etter § 4A-2 i opplæringsloven.

Enheten har også ansvar for bosetting og veiledning i integreringsprosessen av flyktninger i kommunen. Dette innebærer også forvaltningen av introduksjonsprogrammet.

2.4 NAV

Det foreligger en samarbeidsavtale mellom NAV Ørland og Kvalifiseringsenheten om deltakerne i introduksjonsordningen. Avtalen er vedlagt.

2.5 BARNEHAGER

Alle barn bosatt i Ørland kommune, uavhengig av etnisitet har rett på plass i barnehage.

(Lov om barnehager §16 *Rett til plass i barnehage*)

Rammeplan for barnehager peker på at:

- Barnehagen skal bruke mangfold som en ressurs i det pedagogiske arbeidet og støtte, styrke og følge opp alle barn ut fra deres egne kulturelle og individuelle forutsetninger.
- Barnehagen skal synliggjøre et mangfold i familieformer og sørge for at alle barn får sin familie speilet i barnehagen.
- Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling.
- Flerspråklighet er en ressurs og mangfold styrker språkmiljøet i barnehagen.

- Personalet skal bidra til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen, støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål og gjøre bruk av foreldrenes ressurser på morsmålet.

Barnehagen som psykososial arena i et forebyggende perspektiv:

- barnehagen kan ha en aktiv rolle i psykososialt arbeid med flyktningbarn og være en ressurs i samhandling med instanser i første- og andrelinjetjenesten om ivaretagelse av barn og familier med flyktningbakgrunn.
- barnehagen bidrar til god sosial, emosjonell og kognitiv utvikling som reduserer fare for framtidige lærevansker og/eller andre utfordringer gjennom fellesskap og lek med andre barn og stimulering av språkutvikling gjennom lek og samspill i hverdagen
- Barnehagens personale blir trygghetspersoner for flyktningbarn og -foreldre og har mulighet til å følge opp og støtte dem over tid.

Barnehagens ansvar for overgang barnehage – skole:

- Barnehagen skal samarbeide med skolen om barnas overgang fra barnehage til skole og SFO for å bidra til at barna får en trygg og god overgang (barnehageloven §2a).

2.6 SKOLER

Alle barn mellom 6 og 16 har rett og plikt til grunnskoleopplæring dersom det er sannsynlig at de skal være i landet i mer enn tre måneder. I praksis innebærer dette at barna som søker asyl, skal tilbys opplæring med en gang de kommer til Norge.

Alle elever i norsk skole har rett til tilpasset opplæring, og nyankomne elever skal ha like muligheter som alle andre elever til å utvikle seg faglig i et inkluderende miljø. Nyankomne elever er en mangfoldig gruppe med ulike erfaringer og skolebakgrunn, men de har til felles at de ikke kan så godt norsk ennå. For at denne gruppen skal få like muligheter til faglig og sosial utvikling, er det behov for **særskilt språkopplæring**.

Elever med et annet morsmål enn norsk eller samisk har ifølge opplæringslovens § 2-8 (og § 3-5 i friskoleloven) rett til særskilt språkopplæring inntil de har tilstrekkelige ferdigheter i norsk til å følge den ordinære opplæringen i skolen. Særskilt språkopplæring innebærer forsterket opplæring i norsk samt morsmålsopplæring og/eller tospråklig fagopplæring. Opplæringen kan gis enten etter læreplan i grunnleggende norsk for språklige minoriteter, eller i form av særskilt tilpasning innenfor den ordinære planen. Det er viktig å merke seg at skolene skal gi opplæring som fører til at elevene har: **“tilstrekkeleg dugleik i norsk til å følgje den vanlege opplæringa i skolen”**.

Dette innebærer at norskopplæring bør foregå så tidseffektivt som mulig for elevene slik at de settes i stand til å følge den vanlige opplæringa på skolen.

Det er skoleeier som har ansvaret for at skolene gir særskilt språkopplæring til de elevene som har behov for det.

Når det gjelder elever som skal videre til videregående opplæring, er verdt å merke seg at denne elevgruppa kan være særlig sårbare i fht overgangen til videregående opplæring dersom de har hatt relativt kort opphold i Norge.

For å kunne frita en elev for vurdering med karakterer kreves det at «*Minoritetsspråklege elever i grunnskolen som begynner opplæringa i Noreg i siste halvdel av eit opplæringsår, skal få fritak frå vurdering med karakter i alle fag dette opplæringsåret om foreldra ber om det.*» (Forskrift til opplæringslova §3-18) . Dette betyr at dersom man har vært elev ved grunnskolen mer enn et halvt år vil karakterene være av stor betydning ved innsøking til videregående.

Dette kan være svært krevende for elever som kun har hatt kort tid med norskopplæring før de må starte på et videregående utdanningsløp og ofte med det resultatet at de faller ut av videregående skole.

Det må være godt samarbeid med videregående skole i forbindelse med overgang fra grunnskole til videregående opplæring. Rådgivere må ha kompetanse på innsøking for denne elevgruppa, dvs lovverk og rutiner.

2.7 PPT

Pedagogisk-psykologisktjeneste (ofte forkortet PPT eller PP-tjenesten) er en kommunal rådgivende tjeneste som fungerer som sakkyndig instans i spørsmål om barn, ungdom og voksnes opplærings situasjon og behov for spesialundervisning i kommunen uavhengig av personens bakgrunn.

PPT skal ha kompetanse på kartlegging og utredning, opplæring og veiledning både av barn/elever og deres foreldre, andre voksne og ansatte. De utreder og skriver sakkyndige vurderinger som igjen er grunnlag for kommunale vedtak som gir ekstra støtte og veiledning i opplærings situasjonen.

2.8 BARNEVERNSTJENESTEN

Barneverntjenesten skal bidra til å gi det enkelte barn gode levekår og utviklingsmuligheter ved råd, veiledning og hjelpetiltak. Hjelpetiltak skal ha som formål å bidra til positiv endring hos barnet eller i familien.

Barneverntjenesten skal, når barnet på grunn av forholdene i hjemmet eller av andre grunner har særlig behov for det, sørge for å sette i verk hjelpetiltak for barnet og familien.

Når det gjelder bosetting av enslige mindreårige (under 18 år), er kommunens ansvar overfor denne gruppen regulert av Lov om barnevernstjenester:

«§ 3-4. Botiltak for enslige mindreårige flyktninger og asylsøkere

Ved bosetting av enslige mindreårige som har framsatt søknad om asyl eller som har fått opphold på grunnlag av slik søknad, skal kommunen foreta en vurdering av den enkeltes behov og på denne bakgrunn tilby egnet botiltak. Kongen kan gi forskrift om kommunens oppgaver knyttet til bosetting.

Dersom kommunen i forbindelse med vurderingen etter første ledd finner rimelig grunn til å anta at det foreligger forhold som kan gi grunnlag for tiltak etter kapittel 4, skal barneverntjenesten undersøke forholdet, jf. § 4-3.

§ 4-4. Hjelpetiltak for barn og barnefamilier

Barneverntjenesten skal bidra til å gi det enkelte barn gode levekår og utviklingsmuligheter ved råd, veiledning og hjelpetiltak. Hjelpetiltak skal ha som formål å bidra til positiv endring hos barnet eller i familien.

Barneverntjenesten skal, når barnet på grunn av forholdene i hjemmet eller av andre grunner har særlig behov for det, sørge for å sette i verk hjelpetiltak for barnet og familien.»

3.0 UTFORDRINGER

3.1 MOTTAKSENHETER I SKOLE OG BARNEHAGE

Fordeler med mottaksenhet	Ulemper ved mottaksenhet
<p>Man kan opparbeide en <i>spisskompetanse</i> i minoritetsspråklig arbeid hos enkelte ansatte i skoler og barnehager, der noen enheter vil kunne utvikle kompetansemiljø innen dette feltet.</p>	<p>Kompetansen samles på få enheter gjerne sentralt i kommunen og kan bidra til mindre mangfold i andre enheter/grender.</p> <p>Denne organiseringen kan vanskeliggjøre den generelle integreringen i lokalsamfunnet.</p>
<p>Man kan tilby <i>morsmålsopplæring</i> fordi flere barn med samme språkbakgrunn blir samlet på samme enhet.</p>	<p>Økt utfordring med at de minoritetsspråklige elevene blir en gruppe (stigmatisert) og ikke inkludert i klassen på nærskolen.</p>
<p><i>Bedre utnyttelse av personalressurser og økonomiske rammer</i> i både skole og barnehage Ved å samle ressursene til særskilt norskopplæring (SNO) vil det bli mulig å gi et mer omfattende tilbud.</p>	<p>Fare for manglende inkluderingstenkning og integrering i lokalsamfunnet på enhetene uten flyktningbarn/elever</p> <p>Tanken om et mangfoldig inkluderende samfunn utfordres.</p>
<p><i>Mer intensiv norskopplæring</i> over kortere tid vil bidra til at norsk språk beherskes fortere og inkluderingen starter tidligere.</p>	<p>Mottaksbarnehager/mottaksskoler kan forhindre barnas deltakelse i ulike fellesskap og mulighet til å få venner med annen etnisk bakgrunn, f.eks norske venner.</p>
<p><i>Foreldrefellesskapet</i> etableres raskere og gruppa kan enklere finne støtte hos hverandre da de er flere foreldre med samme bakgrunn på samme enhet.</p>	<p>Foreldregruppa til barn/elever i mottaksenheter kan bli stående utenfor foreldrefellesskapet i den ordinære klassen noe som kan bidra til segregering og vanskeliggjøring av å bygge gode foreldrefellesskap.</p>
	<p>Stort trykk på den aktuelle mottaksskolen/ mottaksbarnehagen som følge av stadig nye barn/elever gjennom året.</p>
	<p>Økt press på behov for bosetting nær mottaksenheter.</p>

3.2 BOSETTING OG OPPFØLGING

- Man ser det har vært en dreining fra enslige asylanter til overføringsflyktinger som består av familier, ofte med mange barn. Det medfører behov for annen type oppfølging enn tidligere.
- Når kommunen skal bosette familier med mange barn er det utfordringer med å finne store nok boliger i sentrumsnære strøk.
- Det formelle kompetansenivået har vært lavt på flere av de overføringsflyktingene som er ankommet vår kommune. Flere enn tidligere må begynne på grunnskolenivå for voksne etter at de har gått på norskopplæring.
- Lav formell kompetanse hos voksne flyktinger innebærer at veien til arbeid blir lengre/vanskeligere.
- Barna som kommer, har ofte manglende skolebakgrunn fra hjemlandet.
- Familier med mange barn innebærer et større behov for familieveiledning.
 - Flyktinger har tidligere ofte fått hjelp av andre i familien, naboer og venner til barneoppdragelse/oppfølging. De står nå for første gang alene med dette ansvaret.
 - Mange barn med spesialpedagogiske behov
- Det mangler en boligsosial plan på kommunalt nivå. Arbeidet med en slik plan skal forhåpentligvis settes i gang i 2022. I dag har blant annet kommunen ikke utarbeidet kriterier for tildeling av bolig eller gjort en vurdering på forholdet mellom kommunalt eide utleieboliger og privat utleie. Det er viktig at en strategisk boligsosial plan henger sammen med plan for bosetting og skole/barnehagetilbud.
- Det er per i dag ikke etablert et systematisk samarbeid mellom PPT og Kvalifiseringsenheten

3.3 KOMPETANSEBEHOV I ORGANISASJONEN

Generelt

Bosetting av flyktninger må ses i et langsiktig perspektiv hvor målet er at de skal bli boende i kommunen og forsørge seg selv og sin familie. Men hva krever det av kommunen som tjenesteyter?

Vi har pekt på hvilke tjenester som må yte ekstra bistand mot denne målgruppa både på kort og lang sikt, behov for tilstrekkelig kompetanse, økte personalressurser og ressurser til oppfølging.

Målgruppa er ikke Kvalifiseringsenhetens ansvar alene, men en tverrfaglig kommunal utfordring fordi alle kommunale tjenester henger sammen.

Lokalsamfunnet og frivilligheten har også et stort ansvar når det gjelder inkludering og integrering, tilby arbeidsplasser og boliger – det som skal til for at man har lyst til å bosette seg i en kommune.

Tjenesteområdenes kompetansebehov bør tas inn i enhetenes langsiktige kompetanseplaner og defineres som et prioritert område.

3.3.1 KOMPETANSEBEHOV PÅ OPPVEKSTOMRÅDET

- Økt kompetanse i forhold til opplæring for elever/voksne som kommer med lite eller ingen skolebakgrunn.
- Økt kompetanse om norskopplæring for analfabeter.
- Behov for spisset kompetanse på særskilt norskopplæring og kartleggingsverktøy som kan brukes til å differensiere opplæringstilbudet.
- Sikre kjennskap til tiltakskort og rutiner, lovverk og rettigheter hos alle aktuelle ansatte.
- Økt kunnskap i karriereveiledning av minoritetsspråklige i grunnskole og på videregående.
- Økt kulturforståelse og informasjon om elevenes/barnas hjemland.
- Økt kompetanse på kultursensitiv kommunikasjon (gjelder alle enheter).
- Øke skoleansattes kompetanse i hvordan mangfold kan være en ressurs.
- Øke barnehagepersonalets kompetanse i flerspråklig arbeid og flerspråklighet som ressurs i barnehagen.
- Øke skoleansattes kompetanse i flerspråklig arbeid og flerspråklighet som ressurs i skolen.
- Øke ansatte i oppvekst sin kompetanse om foreldresamarbeid med målgruppa.
- Hvordan bedre involvere foreldre og bruke deres ressurser i morsmål i barnehagen og skolen.
- Øke ansattes kompetanse i samhandling med lokale hjelpeinstanser (Familiens hus) om psykososialt arbeid med flyktningbarn
- Øke ansattes kompetanse om å skape gode overganger mellom grunnskole og videregående opplæring.
 - For å innfri retten til videregående opplæring kreves bevis på fullført grunnskoleopplæring. Dette gis alle elever som avslutter 10. klasse, uavhengig av kort eller lang oppholdstid i Norge, og dermed også uavhengig av norskkunnskaper og skolefaglig kunnskap.

- Skolene bør ha ressurser til å tilby SNO i stort omfang dersom elevene ankommer i løpet av ungdomsskolen, slik at mulighetene og sannsynligheten for å gjennomføre videregående opplæring vil kunne øke ved gode kunnskaper i språk og fag.
- Øke kompetanse hos ansatte på i barnehage og på SFO når det gjelder minoritetsspråklige barns leikekompetanse.

3.3.2 KOMPETANSEBEHOV PÅ HELSEOMRÅDET

- Økt kompetanse hos ressursperson i helsesektoren.
Aktuelle tema kan være kultur/ flerkulturell forståelse, kultursensitiv kommunikasjon, psykisk helse, vaksinasjon og kvinnehelse.
- Økt kompetanse på helseundersøkelse for nyankomne flytninger for leger
- Økt kompetanse blant aktuelt helsepersonell om rutinebeskrivelsen fra mottak av flyktninger for ansatte i helse.
- Generell kompetanse i migrasjonshelse

3.3.3 PPT

1. Behov for økt kompetanse til å kartlegge og utrede opplæringsbehov hos denne målgruppa.
2. Behov for økt kompetanse for å kartlegge og utrede læreversker hos denne målgruppa
3. Behov for økt kompetanse til å veilede barnehager og skoler som har barn/elever i målgruppa.

4.0 MULIGHETSROMMET

Forslag på tiltak som bør vurderes og evt iverksettes så snart som mulig:

- Kommunen bør gå foran i forhold til å tilby praksisplasser/ lærlingeplasser til nye bosatte.
- Strukturere og etablere et større samarbeid med lag og organisasjoner.
- Kvalifiseringsenheten ønsker å ha en bolig/garasje som kan brukes som en «prøve bo-arena» hvor flyktningene kan lære å bo og forvalte en bolig i Norge.
- Hvordan kunne benytte den ressursen voksne flyktninger i arbeidspraksis kan være i skoler og barnehager, forutsatt at språkkunnskapene er tilfredsstillende.
- Etablere et bedre system for å kunne bruke tidligere bosatte i større grad ved nye bosettinger.
- Utarbeide en boligsosial plan med tanke på framtidig bosetting i et strategisk perspektiv.
- Kvalifiseringsenheten bør søke om midler, ekstratilskudd, for å kompensere for store utfordringer med spesialpedagogisk hjelp/tilrettelegging i barnehage og skole.
- Det må være en tydelig kommunal satsing på særskilt norskopplæring (SNO) og grunnleggende opplæring i elevenes ordinære læreløp.
- Finne gode løsninger på utfordringen vi ser vedr elever med kort tid til norskopplæring på 10.trinn og overgangen til videregående skole.
- Oppstartstilskudd pr barn i barnehage og skole for å bidra til en god integrering.
- Tilby et lengre grunnskoleløp for voksne – fra 2 år til 3 år
- Fortsatt fokus på kunnskap om inkludering og integrering hos alle ansatte i Ørland kommune.
- Ansatte i skole og barnehage må fokusere på å gi barn fra denne målgruppa den leikekompetansen som kreves for å forstå leiken i det norske samfunnet.
- Se på mulighetene for å bosette i grendene, man må da være bevisst at dette krever mer ressurser.

5.0 VEDLEGG

1. Avtale med NAV (Silje)
2. Eksempler på kostnader SNO (Monika)
3. Rutinebeskrivelser for mottak i barnehage og skole/SFO samt helseundersøkelse
4. Rutinebeskrivelse sjekklister bousing av flyktninger

Vedlegg

Utredning Flyktninger, framtidig bosetting og inkludering

14.01.2022

RUTINEBESKRIVELSE VED BOSETTING: MOTTAK PÅ SKOLE AV FLYKTNINGER, ASYLSØKERE OG FAMILIEGJENFORENTE

FØR BOSETTING:

Kvalifiseringsenheten kaller inn kontaktpersoner i oppvekst til samarbeidsmøte i forkant av ny bosetting, samt når bosettingsdato foreligger.

VED ANKOMST:

Kvalifiseringsenheten bistår skolen med kunnskap om nyankomne, kultur m.m.. Dette kan gjøres gjennom møte med aktuelle pedagoger og tiltaksleder/ rektor.

FØRSTE MØTE PÅ SKOLEN (elev, foresatte, repr. fra skole, repr. fra kvalifiseringsenheten) Skolen kaller inn:

- a. Utlevere *Registreringsskjema* og *Brosjyre om foreldresamtale* på relevant språk. Fra Fosen regionråds rutinebeskrivelse.
- b. Registrere navn på elev, foreldre, bostedsadresse og telefon.
- c. Spørre om tolkebehov og tolkespråk.
- d. Informere om at elev og foreldre vil få innkalling til oppstartmøte innen 14 dager.
- e. Be om at utfylt skjema for foreldresamtale tas med til oppstartmøtet.
- f. Omvisning, hilse på klassen, kvalifiseringsenheten bistår med informasjon til elevene.

OPPSTART SKOLE:

- 1) Oppstartsmøte:
 - a) Opplysninger fra registreringsskjemaet og utdyping av elevens skolebakgrunn.
 - b) Hjemland, hjemby, ulike språkforhold og språkbakgrunn.
 - c) Elevens faglige interesser og fritidsinteresser, søsken og bekjente i Ørland.
 - d) Skolens lovverk, regler, kultur og tradisjoner (generell del av læreplanen). Kulturforskjeller mellom to lands skolesystemer.
 - e) Avklare behov for SFO
 - f) Organisering av skoledagen
 - g) Foreldremedvirkning, kommunikasjon mellom skole og heim, meldingsrutiner.
 - h) Skolehelsetjeneste og skoleskyss.
 - i) Skolerute, ferier, permisjoner.
 - j) Spesielt om kroppspøvningsfaget og friluftsliv (bekledning) og om krle-faget.
 - k) Det avtales tidspunkt for skolestart umiddelbart etter at oppstartsamtalet er gjennomført.
- 2) Skolestart:
 - a) Introduksjon for klassen/ mottaksklassen
 - b) Kartlegging av norskkompetanse og annen skoleerfaring.
 - c) Rektor fattet enkeltvedtak (forvaltningsloven § 2) om elevens rett til særskilt norskopplæring etter opplæringsloven § 2.8.

VIDERE OPPFØLGING:

Det avholdes samarbeidsmøter ved behov, minimum etter 1 mnd.
Norskkunnskaper kartlegges før skoleårets utgang og evt. videre enkeltvedtak fattes.

KONTAKTINFORMASJON:

Rektor Botngård ungdomsskole Tor-Eirik Solli, mobil: 996 13 102
Rektor Botngård barneskole Ole Gunnar Utstrand, mobil 932 29 732
Rektor Brekstad barneskole Johannes Killingbergtrø, mobil 901 29 102
Rektor Opphaug barneskole Gunn Eva Haug, mobil 997 48 621
Rektor Vallahund oppvekstsenter Lisbeth Hellembakken, mobil 915 97 802
Rektor Ørland ungdomsskole Odd Erik Røstad, mobil: 905 82 906
Kvalifiseringsenheten Kristin Skilleås, mobil 481 10 194

ANNET:

Tolk benyttes ved alle møter

RUTINEBESKRIVELSE VED BOSETTING: MOTTAK I BARNEHAGE AV FLYKTNINGER, ASYLSØKERE OG FAMILIEGJENFORENTE

FØR BOSETTING:

Kvalifiseringsenheten kaller inn styrer og tiltaksleder til samarbeidsmøte i forkant av ny bosetting, samt når bosettingsdato foreligger.

VED ANKOMST:

Kvalifiseringsenheten bistår barnehagen med kunnskap om nyankomne, kultur m.m. Dette kan gjøres gjennom møte med aktuelle pedagoger, tiltaksleder og styrer.

FØRSTE MØTE I BARNEHAGEN (barnet, foresatte, repr. fra barnehage, repr. fra kvalifiseringsenheten):

1. Utlevere *Registreringsskjema* og *Brasjyre om foreldresamtale* på relevant språk. Fra Fosen regionråds rutinebeskrivelse.
2. Registrere navn på barnet, foreldre, bostedsadresse og telefon.
3. Spørre om tolkebehov og tolkespråk.
4. Informere om at foreldre (og barnet) vil få invitasjon til oppstartsmøte innen 14 dager.
5. Be om at utfylt skjema for foreldresamtale tas med til oppstartsmøtet.
6. Omvisning og barnet introduseres for sin avdeling/base (dette kan også gjøres samtidig med oppstartsmøtet)

OPPSTART BARNEHAGE:

- 1) Oppstartsmøte (Barnet, foresatte, teamleder, pedagogisk leder, repr. fra kvalifiseringsenheten):
 - a) Opplysninger fra registreringsskjemaet og utdyping av barnas bakgrunn og nåværende situasjon:
 - Hjemland, hjemby, ulike språkforhold og språkbakgrunn. Barnet gått i barnehage e.l. tidligere?
 - Barnets interesser, søsken og bekjente i Ørland.
 - b) Barnehagens mandat, lovverk, kultur og tradisjoner.
 - c) Organisering av barnehagedagen
 - Rutiner, barnehagens måltidsordninger, kontaktperson ved barnehagestart
 - d) Foreldresamarbeid og foreldremedvirkning, kommunikasjonskanaler.
 - e) Hva trenger barnet av utstyr og bekledning i barnehagen.
 - f) Barnehagerute og ferier.
 - g) Avtale tidspunkt for barnehagestart umiddelbart etter at oppstartsamtales er gjennomført.
- 2) Barnehagestart:
 - a) Fast kontaktperson første måned for å sikre trygg barnehagestart og tilstrekkelig språkstøtte.
 - b) Kartlegge språkkompetanse og opprette samarbeid med foreldre om barnets språkutvikling.
 - c) Behov for tilrettelegging ut over første måned?

VIDERE OPPFØLGING:

- 1) Det avholdes samarbeidsmøter ved behov, minimum etter 1 mnd.
- 2) Barnets språkutvikling følges opp hele barnehagetiden.
- 3) Norskkompetanse skal kartlegges våren før skolestart.

KONTAKTINFORMASJON:

Styrer Bekkfare barnehage Hege Hovd, mobil: 916 35 302
Styrer Borgen barnehage Wenche O Moen, mobil: 414 54 765
Styrer Futura barnehage Hege Hunshamar, mobil: 480 21 437
Styrer Kosmos barnehage Gry Sandvik, mobil: 452 18 512
Styrer Solkysten barnehage Ann Kristin Thunsør, mobil: 959 25 836
Kvalifiseringsenheten Kristin Skilleås, mobil 481 10 194

ANNET:

Tolk benyttes ved alle møter.

**RUTINEBESKRIVELSE VED BOSETTING:
HELSEUNDERSØKELSE AV FLYKTNINGER, ASYLSØKERE OG
FAMILIEGJENFORENTE**

Revidert: 04.10.21 av Stina Skavdal

FØR BOSETTING:

Kvalifiseringsenheten kaller inn kontaktpersoner i helse og oppvekst til samarbeidsmøte i forkant av ny bosetting, samt sender ut info når bosettingsdato foreligger.

VED ANKOMST:

Kvalifiseringsenheten:

- Bestille time til IGRA test innen 2 dager, absolutt frist på 14 dager.
(Gjennomføres ved Ørland legesenter eller Bjugn legekantor ift bosettingsadresse)
- Bestille time til legeundersøkelse
- Bestille time til tannhelsetjenesten

Ørland legesenter/Bjugn legekantor:

- IGRA testing
- Helseundersøkelse til lege innen 1 uke:
 - tidlig identifisering av evt oppfølgingsbehov/ henvisning (psykisk helse, fysio/ergo)
 - rutinemessige blodprøver/MRSA test – se vedlegg
 - høyde- og vektmåling av alle
 - kartlegge vaksinasjonsstatus hos voksne
 - kartleggings skjema fra Hsdir IS-1022 benyttes;
Helseundersøkelse for asylsøkere, flyktninger og familiegjenforente

Helsestasjon:

- Kartlegge og registrere vaksinasjonsstatus hos barna

VIDERE OPPFØLGING:

Innen 2 mnd etter ankomst har kontaktperson Helsestasjon ansvar for innkalling til felles møte mellom helsestasjon, Fysio- og ergoterapitjenesten, Familie og forebygging samt legetjenesten.

Plan for videre oppfølging:

Helsestasjon:

- Vaksinasjon av barn innen 3 mnd
- Syns- og hørselstest av barn
- Oppfølgingssamtaler av barn i skolealder x 2 første skoleår, deretter x 1 pr skoleår
- Oppfølgingssamtale med foreldre med barn i barnehage x 1 pr år

Legetjenesten/fastlege:

- Ny helseundersøkelse hos lege ved 3 mnd etter ankomst for kartlegging og vurdering av helsetilstand og evt behov henvisning til psykisk helse, fysio/ergo.
- Syns- og hørselstest av voksne
- Kartleggings skjema fra Hsdir IS-1022 benyttes;
Helseundersøkelse for asylsøkere, flyktninger og familiegjenforente

Kontaktinformasjon:

Noricom (tolk): 73573940

Kvalifiseringsenheten v/Silje Amundsveen: 918 20 731

Helsestasjonen v/Line Aamold Olden: 480 02 069

Ørland legesenter v/ Anita Dyrendal Sjøbakk: 72514100

Bjugn legekantor v/ Torill Solem: 72519900

Familie og forebygging v/Torill Røstad: 909 42 380

Fysio- og ergoterapitjenesten v/Melanie Degen: 902 89 116

Annet:

Tolk benyttes ved alle konsultasjoner

Skisse over ulike kostnads-scenario ved ulike organiseringer av mottak av flyktninger på skolene.

(forkortelsen SNO brukes om særskilt norskopplæring)

Skolene mottar ikke økonomisk tilskudd til denne elevgruppen.

Årslønn 520 000 gir timekostnad ca 945 kr/t (inkl. alle sosiale utgifter)

I.

Hver skole organiserer tilbud for sine elever.

Det vil variere mye hvor mange elever hver enkelt skole har til enhver tid.

En kartlegging gjort våren 2021 viser at skolene som mottar flyktninger gjerne tilbyr 2-3 timer særskilt norskopplæring pr. uke. Dette gir et begrenset tilbud til hver elev.

Det varierer om skolene gir elevene tilbud i gruppe eller 1:1. Variasjonen kan komme av spredning i alder og/ eller spredning i norskerferdigheter.

Dersom vi ser for oss at hver grunnskole har 1- 3 elever vil dette kunne gi kostnad på :

Eksempel 1: 1 elev 2 t/u: $945 \times 2 \times 39 = 73\,710,-$ pr år pr. skole (minimale tilbud) (ca 5 skoler vil gi 368 500,- i kostnad.

Eksempel 2: 3 elever 3 t/u, ikke i gruppe: $3 \times 945 \times 3 \times 39 = 331\,700,-$ pr. år pr.skole (ca 5 skoler vil gi 1 658 500,- i kostnad)

Integrering og inkludering kan være enklere dersom hver skole har SNO for egne elever og elevene hele skoleuka har tilhørighet på egen skole.

II.

Mottaksskole (evt. mottak på en barneskole og en ungdomsskole).

Med kompetanse samlet på ett sted vil ansatte føle en større trygghet og videreutvikle kompetansen i det profesjonelle læringsfellesskapet. Antall ansatte i kommunen med kompetansen vil være lavere enn dersom vi bygger kompetanse på hver skole.

Dette eksemplet bygger på at elevene enten samles på en skole ca to dager pr uke og går på nærskolen sin resten av uka.

ELLER: Mottaksskolen organiserer SNO over to dager og elevene tilhører denne skolen hele skoleuka.

Hvordan dette skal gjøres henger sammen med bosettingsmønster for flyktningene. Bosettes alle med grunnskolebarn ett sted vil det være naturlig at elevene går på denne skolen hele uka. Dersom kommunen har spredt bosetting vil elevene kunne tilhøre nærskolen resten av skoleuka.

Ser vi for oss samme antall som skissert over vil det se slik ut:

NB: Mulighetene for å organisere alle elevene i gruppe vil avhenge av hvor lenge de har vært i Norge, alder, norskkunnskaper (progresjon) m.m.

5-15 elever mottar SNO sammen på en (to) skoler. Mulighet til å organisere i gruppe. Man kan da f.eks gi 10 timer SNO hver uke (to dager) til kostnaden:

5 elever i gruppe 10 t/u: $10 \times 945 \times 39 = 368\ 550,-$ samlet kostnad

15 elever fordelt på to grupper 10 t/u: 737 100,- samlet kostnad (to pedagoger benyttes, hver sin gruppe)

Krever elevenes sammensetning ytterligere differansiering vil et tilbud på 10 t/u kunne gi en kostnad på 1 105 650,- dersom det trengs tre grupper.

I tillegg vil det kunne komme utgifter til skoleskyss for elevene dersom de veksler mellom mottaksskole og nærskole.

Denne måten å organisere opplæringen på forutsetter klar integrerings- og inkluderingsstanke på nærskolene der elevene går resten av skoleuka.

Hensikten med mottaksskole vil være å samle kompetanse samt å kunne gi et større tilbud kostnadseffektivt. Samtidig er hurtigere innlæring av språket til fordel for elevene for å kunne dra nytte av ordinær opplæring i alle fag så raskt som mulig.

Begge måtene å organisere på forutsetter ansatte med kompetanse i undervisning i SNO.

SAMARBEIDSAVTALE
mellom
NAV Ørland og Kvalifiseringsenheten

**Samarbeid mellom kommunen og NAV om
deltakerne i introduksjonsordningen.**